

ЕТНО КУТАК У НАШОЈ ШКОЛИ

ПРЕСЛИЦЕ и ВРЕТЕНА

Дрвене направе за предење. На преслицу се везивала **кудеља** или **повесмо** вуне, а онда се прстима упредао конац или плетиво док се другом руком врти **ВРЕТЕНО**, а онда се пређа на њега намотавала. Прелица је могла бити једноставно обрађена дрвена даска, али је често украшавана различитим мотивима и резбаријама мајстора дрводеља.

- Она привеза за своју **преслицу** повесмо, узе **вретено** и поче прести

ПРЕСЛИЦА или КОЛОВРАТ

Ово је савременији облик преслице у односу на ону која је била само обрађена дрвена даска. Имала је „ножни погон“, а радила тако што се ногом покретао дрвени точак који је окретао део на коме се намотавала пређа. И овде се користила једноставнија дрвена преслица на коју се везивала кудеља и из које се „издавала“ пређа за ову другу.

КАРЛИЦА

Дрвена посуда овалног облика издубена у комаду дрвета која служи за разливање млека ради скупљања кајмака.

- Анђа је наедном разливала по шездесет **карлица** млијека.

ДРНДАЛО

Направа којим је растреса згрудвана вуна.

- Сад иде по кућама и **дрндалом** дрнда вуну...

БЕРАЉКА или БЕРНИЦА

Направа за брање воћа.

ЛАМПЕ И ФЕЊЕРИ

Лампа и фењер су некада служили за осветљење. То су биле светиљке са фитиљем и делом (резервоарем) за петролеј, карбит и сл.

ЛЕЧЕНИК, ЛЕТКА

Чекрк на коме се цеви сучу.

БРДО

Део ткачког разбоја са густо поређаним, лепо обрађеним дрвеним (ређе жицом) летвицама између којих су провучене нити **основе**, те се њиме сабија **потка**.

- Ханка постави крај прозора разбој и провлачила је нити кучине кроз **брдо**

АВАН или СТУПА

Најчешће дрвени, али и камени или метални суд издубен у једном комаду у коме се тучком дробе или ситне зрнасти плодови, али и друго (кафа, жито, со, корење, шећер и сл.)

- Преврну ступу у којој се кава туца

БУЦА или ЖБАН

Пљоснати дрвени суд за течност са две рупе одозго. У њему се најчешће носила вода.

- *Завиривши једним оком у **жбан**, он туробно настав:* - Свесу полокали.
- *Неколико стараца седело је око **буце** пуне ракије*

КРАВЉАЧА

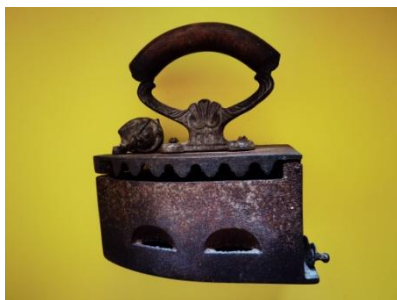
Дрвени суд у коме се некада музло, најчешће краве (отуда *крављача*), али и овце.

- *У кућу уђе Марија с крављачом у руци*

ПОСТАВА

Суд који се поставља кјакко би у њега капала ракија из казана.

ПЕГЛА НА ЖАР

Са горње стране ове пегле је био поклопац који се отварао заједно са ручком, а онда се унутра стављао жар од дрвета копји би загревао пеглу и тако се пеглало. Са стране су се налазили отвори кроз које је струјао ваздух како би се жар распаљивао и како се не би угасио.

ГРЕБЕНИ

Справа са гвозденим зупцима којом се гребена, чешља вуна, конопља, лан...

- *Шушти и пуцкета вуна у куцкају зуби на гребенима.*

ЧУТУРА

Округла и пљосната посуда за ношење пића, најчеће од дрвета, обично лепо украшена дрворезом или бојама која се носила обешена о каиш преко рамена.

- *Заборави **чутуру** у којој је носио вино.*

СВРДО или СВРДЛО

Старинска алатка за бушење рупа, бургија.

ПЛЕТИВАЧА

Плетена или ткан торба.

- Дјевојке су у **pletivachama** доносиле исјечене крушке и јеле их уз плетњу и разговор.

ТРОНОЖАЦ, ТРОНОШКА или ХОКЛИЦА

Ниска дрвена столица са три ноге без наслона.

- Око стола велике столице и неколиуко трonoжаца.

ШАРЕНИЦА

Шарена поњава, простирка или покривач.

- Коњи су покривени китњастим **sharenitsama**.

- Кревети су покривени **sharenitsama** и ћилимом.

ПРЖУН, ДОЛАФ или ДОЛАП

Метална направа ваљкастог облика кроз коју је провучена метална шипка и која је служила за пржење кафе.

ВАГАН, ЗАСРУГ, ЧАНАК

Дрвена посуда са поклопцем из које се јело.

- Узела да струже повећи **ваган** из којег су ови јели.
- Чобани једу из дрвеног **заструга** нсир и хлеб, седећи око шарене торбе
- Крај огњишта совра, на њој су дрвени **чанци**